Onzen Heertje

Kwartaalschrift 2003/2

Trommelaarsstraat 15, 8970 POPERINGE

Vera. uitgever: Onzen Heertje erfgoedvereniging vzw,
BE 72 9796 3176 2116
Doornstraat 11 A, 8970 POPERINGE

Kwartaalschrift:

Maria in beeld

Ter gelegenheid van de tentoonstelling in Mesen.

O.-L.-

Vrouw- van Dadizeele (Moeder Gods)

O.-L.-Vrouw van de Frezenberg

Mesen en Maria: Maria hebben een aparte status

In Mesen stond Maria al op het altaar van de Heilige Geest al in 1009. De Lieve Vrouwe van Mesen heeft de reputatie de oudste vermelding van Vlaanderen te hebben. Men kwam er naar toe als *waterzuchtigen, blinden lammen en andere zieken*.

Heiligdommen worden wel eens aan de poll van de uitstraling over de grenzen heen onderworpen. Mesen bediscussieert de award met Onze Liever Vrouw van de poorterye in Brugge. De inventieve historici hebben erop gewezen dat er een mirakel vernoemd wordt van Onze Lieve Vrouw van Mesen van een noodlijdende vrouw uit Rijsel, de vrouw van Frederic Houzé die genezing verkreeg van haar linkerborst. Dit mirakel is aldus de genoemde academici het eerste mirakel van O.-L.-Vrouw in Vlaanderen dat buiten de grenzen effect had[1]. Terwijl in Brugge de eerste mirakels enkel en alleen de *poorterye* van Brugge betroffen

De Vrouwe van
Alle volkeren
(Apoc.)

Heiligdommen ontstaan

De sanctuaria met de verering van Maria ontstonden vaak doordat een landbouwer of een boswachter een beeldje vond en het – vaak bij herhaling – moest terugbrengen naar de plaats waar later een bedevaartsoord[2]1 ontstond. Aanvankelijk was de eer van het heiligdom niet voor haar weggelegd. De theologie over Maria is pas in de 7de eeuw in de stroomversnelling gekomen.

Processies

In veel van die bedevaartsoorden ontstonden processies. Die volksoptochten
lagen wellicht in het verlengde van de 'ommegang' die bij de oudere volkeren gebeurde om hun gebied onder de bescherming van de godheid te brengen. In de christelijke traditie zijn ze veelal omkranst door mirakelverhalen en legenden.
Uit het verhaal van het kindje dat weer levend werd om gedoopt te worden in Poperinge leren we hoe de puzzel *ook nog* in elkaar kan vallen. Het *mirakel* van het kind dat weer levend wordt is niet het enige van zijn soort. Poperinge, kan echter bogen op een van de vroegste 'répit'/respijt-dopen in West-Europa. Hier gebeurt de processie als een vorm

[1] Daar hebben we onze vragen over. Waar lag Rijsel op dat moment? Wishfull thinking.
[2] Wuustwezel is ontstaan doordat een ossespan knielde voor een beeldje dat in de grond zat. Het werd naar de kapel van Westdoorn gebracht tot driemaal toe.

van dank en propaganda. Het kwam goed uit om tegen de anabaptisten in, de doop van het kind te onderlijnen.

Het verhaal van de Lieve Vrouwe verering was volledig door de hemel gedirigeerd. Zoals trouwens ook te Mesen. De kerk van St.-Jan is zo sterk door de H. Maagd uitverkoren dat ze uit de drie - werd aangeduid door O.-L.-Vrouwzelf.
Aanvankelijk toen men het beeldje gevonden had in de Vleterbeek werd het naar Sint Bertinus gebracht.
Alhoewel het daar opgesloten was in de sacristie verdween het en op dezelfde plaats in de Vleter vond men het terug. De pientere vinder – een Poperingenaar hoe kan het anders – had de hint door.
Hij bracht het naar de St.-Janskerk.
En als dan later de Lieve Vrouwe zich meer over het dode kindje ontfermde dan de theologen met de erfzondeleer dan werd door de groot vicaris een processie uitgeschreven – ter herdenking/ herdanking.
In Poperinge wees Maria de weg niet. In Mesen duidde Maria die weg wel aan. Gravin Adela met haar gevolg op handen en knieën volgden een rode draad. Dat was *de grote keer* - één uur processie toen – bij het ontstaan - door bramen en moeilijke passages.

Onze Lieve Vrouw van Sint Jan

Voorkomen

Meestal draagt Maria het kind Jezus op de linkerarm[3]. Zo is O.-L.-Vrouwrechts. Of is Jezus voor de toeschouwer rechts. Te Affligem bestaat zelfs een legende rond dit fenomeen. Een zondaar zou nog inderhaast een ticket voor de hemel hebben willen bemachtigen en vroeg in het klooster om te mogen intreden. Hij was al erg ziek en de abt zag het niet zitten. *Het kan* was de beslissing *als je al de zaadjes van de akker die pas gezaaid is morgen kunt*

[3] Meest genoemde: Anderlecht (Scheut - O.L.Vrouw van Gratie), Assebroek, Finistère, Brussel (O.L.Vrouw van Bijstand), Tienen O.L.Vrouw ten Poel), Weerbeek bij Retie (O.L.Vrouw ter Sneeuw), Affligem.

bij mij brengen' De zondaar moet een devote krachttoer hebben uitgehaald. 's Anderendaags was hij op het appel met het zaad. De abt was al half overtuigd maar wilde nog een bewijs. De zondaar moest van Maria verkrijgen dat het kindje Jezus 's anderendaags aan de andere kant zat. Hij bad de hele nacht en blijkbaar wilde de Lieve Vrouwe de man in de hemel want zo is het nu nog.

Attributen

Voor de Vlamingen heeft de Moeder Gods altijd al een boontje gehad. Zo'n O.-L.-Vrouw van Vlaanderen heeft ***de leeuw*** aan haar zijde. Als Moeder van Jezus *Moeder Gods* heeft Jezus vaak de attributen van zijn identiteit. Hij draagt de ***rijksappel***, de wereldbol met het kruisje in zijn hand.

Op bepaalde afbeeldingenstaat ***St.-Anna te drieën***. Dan staan drie generaties achter elkaar. Jezus zittende houding doet denken aan die van de troonvoorstelling. De moeder van Maria: Anna staat dan achter de zittende Maria. Dergelijke afbeeldingen wijzen ons erop dat de devotie tot Maria niet altijd op Bijbelse gronden is uitgewerkt. De naam van Joachim en Anna, de *legendarische* ouders van Maria komen uit de apocriefe litteratuur. Zoals trouwens nog vele andere voorstellingen. Maria zou een tijdje in de tempel verbleven hebben. Er bestaan verhalen over haar *dormitio*' Ze stierf niet, maar werd ten hemel opgenomen en hier ontstaan dan de voorstellingen van Maria als de figuur uit de ***Apocalyps***. De maan en de zon aan haar voeten, vaak alleen de maansikkel, het serpent, de slang, de duivel waar ze de kop van verpletterd steunen op een combinatie van teksten uit Genesis en de Apocalyps[4]. Deze voorstelling is heel geliefd bij de vrome zielen die in onze tijd de eindtijd terugvinden[5].
De leer over de *Ten hemelopneming* wordt pas laat een dogma (1950). Maria was zonder erfzonde geboren en kreeg vanuit die titel ook de functie van *Middelares van alle genade*, omdat ze volgens Augustinus al, 'algemeen en onbeperkt',

[4] Een groot teken verscheen aan de hemel: een vrouw, omkleed met en op haar hoofd een kroon van twaalf sterren. (Openbaringen 12:1) – *Vijandschap sticht Ik tussen jou en de vrouw, tussen jouw kroost en het hare. Het zal jouw kop bedreigen, en jij zijn hiel!' (Gen. 3:15)*
[5] De Vrouwe van alle volkeren (Wassenaar, Nijmegen). Zie blz. 3

als prototype van de Kerk, in deugden uitblonk en zo als eerste deelt in de hemelse 'award'.

Onze Lieve Vrouwebeeld in de Onze Lieve Vrouwekerk te Poperinge.

De litanie van Onze Lieve Vrouw

Troon der wijsheid, *Sedes sapientiae*, is een thema dat heel herkenbaar wederkeert in de beelden van Onze Lieve Vrouw. Jezus zit dan als op een troon op Maria's schoot. Zelfs zit ze eveneens op de ***troon***.

De term "Gesloten tuin" die ook in het hooglied[6] voorkomt gaf het ontstaan aan een afbeelding die we kennen uit de streek. "***O.-L.-Vrouw van Thuyne***", ook vereerd in Rijsel.

Deze naam heeft niet zozeer te maken met de wallen in Ieper waar O.-L.-Vrouw de kanonballen van de vijand tegenhield, maar wel met de mystieke omschrijving uit het 'Lied der Liederen'.

Ook andere aanroepingen uit de litanie van Loretto brachten inspiratie op de tekentafel van de kunstenaar: *ster van de zee*. Vooral de prentkunst is er dankbaar op ingegaan: we denken op de *ivoren toren*, de *toren van David*, de *stad Gods*.

Een duidelijk voorbeeld van de rijkdom van de inspiratie in deze hemelse motieven is de Virga Jesse stoet te Hasselt. De twijg, de virga, uit Jesse is genomen uit de oudste lagen van de Joods-Messiaanse litteratuur: *Dan zal een twijg aan de stronk van Jesse ontspruiten. Een scheut uit zijn wortel ontkiemen. De geest van Jahweh zal op hem rusten[7]. Deze visie komt in de buurt van meer oecumenische beelden. Maria wordt dan de icoon van het Gods Volk*.

Onze Lieve Vrouw van Thuyne, Ieper – Rijsel

[6] Hooglied 4:12.
[7] Jes. 11 1-2.

Theologie

In het Concilie van Efese[8] is de doorbraak geforceerd. Nestorius[9] moest het onderspit delven en Maria werd de Moeder Gods. Uit het evangelieverhaal van Johannes leren we dat Maria de moeder van Jezus is. Sedert 431 is gedefinieerd dat Maria ***Theotokos*** is: de Moeder Gods. Maria heeft God niet als God gebaard. En het weze toch ook gezegd we mogen haar tenslotte niet vereren zoals Christus. Academici in de godgeleerdheid maken een onderscheid tussen. ***Latria***, gereserveerd voor God alleen; ***hyperdoulia***, voor Maria, en ***doulia***, voor de heiligen.

Notre Dame des Victoires

De ***zuiverheid van Maria*** haar Onbevlekt Ontvangenis (pas sedert 1854), beïnvloedt het broze en het vertederende van de meeste Lieve Vrouwenbeelden. De verwijzing naar de 'arme zondaars – alsof er geen rijke zijn – plaatst de kunstenaar voor de constante opdracht om een engelachtige vormgeving te creëren. Maar niet alleen die theologische formulering, ook de culturele schatplichtigheid aan oude vereringen van de moeder godin die men wou kanaliseren verwijzen naar een voortijdig feminisme. Maria de ongenaakbare, de untouchabel, *zonder smet*, blauw als de hemel, … Koningin van de hemel. Een titel die ze dankt aan de thomistische denktank na de nederlaag van Nestorius. Als ***koningin van de hemel*** moeten er ook putti's en engeltjes rond haar dwarrelen en staat ze met de voeten in de wolken. In Arras wordt ze vereerd als ***de koningin op de wolken***. Uit deze theologische achtergrond wordt ze ook vaak afgebeeld met kroon en scepter.

[8] Efese had ook te maken met een moeder godin. Artemis van Efese: een beeldje met vele borsten.
[9] Nestorius overleed in 451.

Verschijningen

Verschijningen met volledige kerkelijke goedkeuring

Banneux

Van 15 januari tot en met 2 maart 1933 heeft Mariëtte Béco elf jaar en de oudste van zeven kinderen uit een arm arbeidersgezin contact met weerom een dame in het wit en blauw. Het is de lieve Vrouwe der armen. De Vrouwe kijkt neer en heeft de handen gevouwen. Soms staat ze met de voeten in het water.

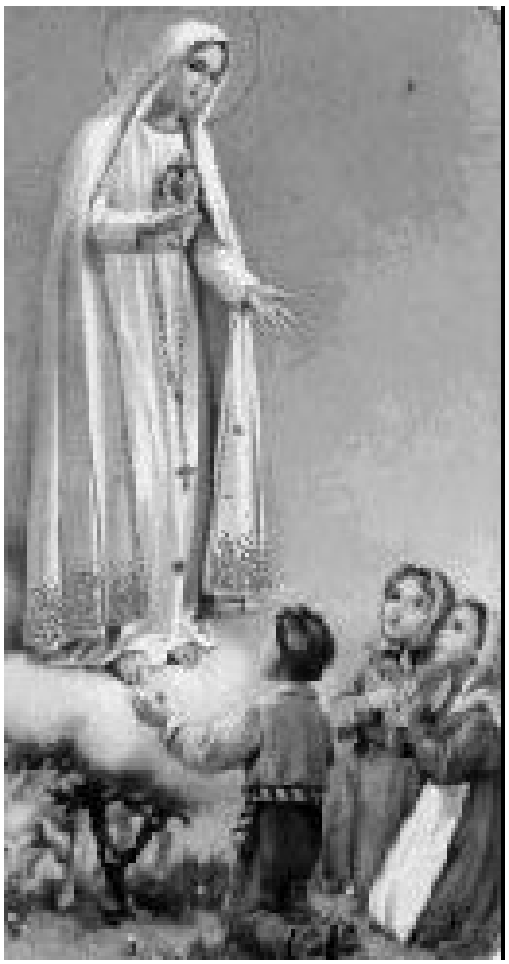

Beauraing

In 1932-1933 zien Andrée Degeimbre, Gilberte Degeimbre, Fernande Voisin, Gilberte Voisin, Albert Voisin O. L. Vrouw. Het witte gestileerde beeld met de gouden kroon staat met de armen lichtjes omhoog. Haar gouden hart valt op en ze probeert te zeggen: *Ik ben het licht van de wereld*.

Fatima

De boodschap van Fatima werd in 1917 doorgegeven. Het is een van de vele prive openbaringen, waar Kardinaal Ratzinger, van schrijft dat de kerk enkele onderschrijft dat er niets tegen het geloof in wordt verkondigd. Het zijn boodschappen die de mens moeten helpen om De Openbaring, met name Eerste en Tweede Verbond, dieper te beleven.
Het derde geheim van Fatima deed recentelijk wat stof opwaaien. Omdat de geheimen die Jacinta, Francisco en Lucia van de Mooie Dame kregen zo raak waren en zijn – aldus de fans – en de aanslag op de paus tussen de lijnen van het derde geheim stonden is het beeld niet in populariteit gedaald. De neerbuigende dame kreeg een hart. Haar gestalte wordt gerecycleerd in de beelden van het Onbevlekt hart van Maria en bondgenoten.

Guadaloupe

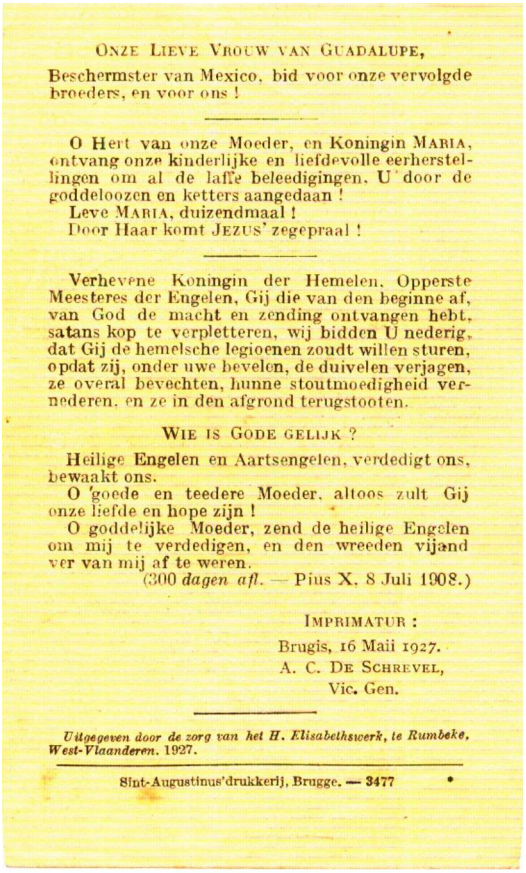

ONZE LIEVE VROUW VAN GUADALUPE,

Beschermster van Mexico, bid voor onze vervolgde broeders, en voor ons !

O Hert van onze Moeder, en Koningin MARIA, ontvang onze kinderlijke en liefdevolle eerherstellingen om al de laffe beleedigingen, U door de goddeloozen en ketters aangedaan !
Leve MARIA, duizendmaal !
Door Haar komt JEZUS' zegepraal !

Verhevene Koningin der Hemelen, Opperste Meesteres der Engelen, Gij die van den beginne af, van God de macht en zending ontvangen hebt, satans kop te verpletteren, wij bidden U nederig, dat Gij de hemelsche legioenen zoudt willen sturen, opdat zij, onder uwe bevelen, de duivelen verjagen, ze overal bevechten, hunne stoutmoedigheid vernederen, en ze in den afgrond terugstooten.

WIE IS GODE GELIJK ?

Heilige Engelen en Aartsengelen, verdedigt ons, bewaakt ons.
O goede en teedere Moeder, altoos zult Gij onze liefde en hope zijn !
O goddelijke Moeder, zend de heilige Engelen om mij te verdedigen, en den wreeden vijand ver van mij af te weren.
(300 *dagen afl.* — Pius X, 8 Juli 1908.)

IMPRIMATUR :
Brugis, 16 Maii 1927.
A. C. DE SCHREVEL,
Vic. Gen.

Uitgegeven door de zorg van het H. Elisabethswerk, te Rumbeke, West-Vlaanderen. 1927.

Sint-Augustinus'drukkerij, Brugge. — 3477

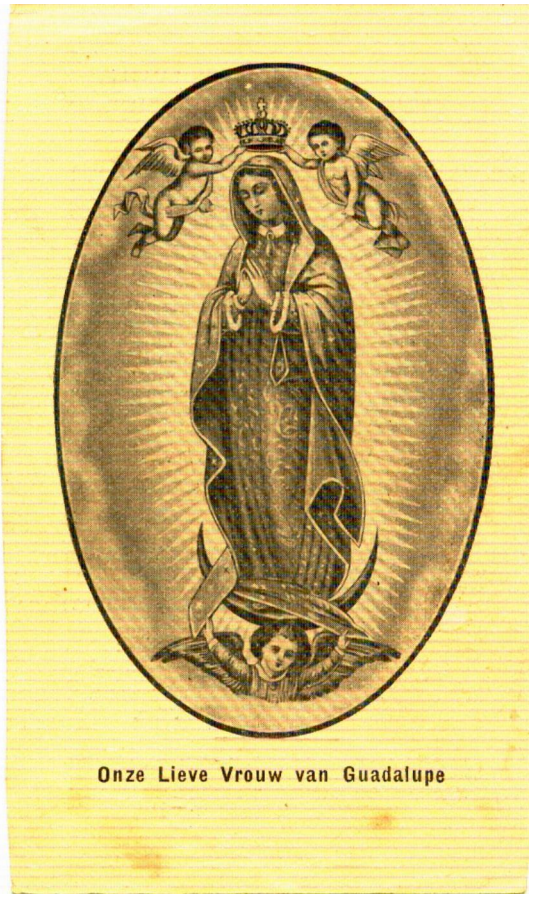

Onze Lieve Vrouw van Guadalupe

In de vroege ochtend van zaterdag 9 december 1531 ging Juan Diego, een arme Azteekse boer, op weg naar de kerk om de H. Mis bij te wonen. Op de top van de Tepeyac, op 2600 meter hoogte, stopte hij abrupt om te luisteren. Verbeeldde hij het zich?
Nee, de muziek was echt, onbeschrijflijk mooie muziek, als een koor van vogels. Het leken er wel duizenden. Hij keek omhoog naar de schemerige bergtop en zag daar tot zijn stomme verbazing een witte wolk ontstaan, waaruit in alle kleuren van de regenboog stralend licht stroomde, als vloeibaar zilver. Zacht, maar dwingend hoorde hij een vrouwenstem zijn naam roepen. Het trof hem als een speer. Zonder een spoor van angst klom hij de laatste meters omhoog naar de top van de berg. Plotseling stond hij voor de gedaante van een zeer schone, jonge vrouw, die hem uitnodigde dichterbij te komen. Juanito had O. L. Vrouw gezien.

La Salette

In 1846 verschijnt O.-L.-Vrouwin La Salette. Haar beeld is een gekroonde Lieve Vrouw met de twee kinderen, Melanie en Maxim, of het standbeeldwaar ze zit te wenen. Er is ook een ikoon van de Maria uit La Salette. Ze draagt een kruis met twee lijdenssymbolen: de tang en de hamer.

Lourdes

In 1858 ziet Bernadette Soubirou de gestalte in blauw-wit. In grotten, in tuinen en op bedevaartplaatsen knielt de kleine voor de dame in het wit.
Parijs/Rue de Bac In 1830 wordt Cathérine Labourée bezocht door Maria. Ze gaat nauwkeurig omschrijven hoe ze eruit ziet en hoe de medaille er moet uit zien. We kennen ze wellicht allemaal aan de ene kant het Mariamonogram en aan de andere kant de afbeelding met de Lieve Vrouwe waar de genade in stralen vanuit gaat.

Verschijningen met beperkte goedkeuring

(die de lokale bisschop heeft goedgekeurd)

Amsterdam

de Vrouwe van alle Volkeren

Heer Jezus Christus,
Zoon van de Vader,
zend nu Uw Geest over de aarde.
Laat de Heilige Geest wonen
in de harten van alle volkeren,
opdat zij bewaard mogen blijven
voor verwording, rampen en oorlog.
Moge de Vrouwe van alle Volkeren,
die eens Maria was,
onze Voorspreekster zijn. Amen.

Imprimatur
Harlem, 01.07.1951

Approbatio devotionis publicae. Harlem, 31.05.1996
H.T.A. Bomers, C.M., Episc. Harl., Dr. J.M. Punt, Episc. Aux.

De H. Schrift noemt Maria 'Vrouwe' steeds, als uitdrukkelijk naar Haar bemiddelende taak wordt verwezen (Gen., Kana, Calvarie, Apok.).
In de jaren 1945-1959 ontving in Amsterdam een vrouw, Ida Peerdeman, boodschappen waarin Maria aangeeft juist nu "in deze tijd, die onze tijd is", 'Vrouwe van alle Volkeren' genoemd te willen worden.
Zij vraagt om officiële erkenning van Haar zending als "Mede-verlosseres, Middelares en Voorspreekster". "Dan zal de Vrouwe van alle Volkeren de vrede, de ware vrede geven aan de wereld."
Zij toont zich staande voor het Kruis waarmee Zij zo intens en smartelijk verbonden is en geeft de zieneres het bovenstaande gebed. Uit Maria's geopende handen komen drie stralen, die "genade, verlossing en vrede" voor alle volkeren betekenen.
Deze gaven, die ontspringen aan het Kruis van Christus, belooft Ze te schenken aan ieder die dagelijks dit gebed bidt voor een kruis of voor deze beeltenis.
"... die eens Maria was," verklaart Maria zelf: "Vele mensen hebben Maria als Maria gekend. Nu echter wil Ik in deze nieuwe periode die aankomt de Vrouwe van alle Volkeren zijn. Dat verstaat iedereen" 2-7-1951

© Copyright 1999 Stichting Vrouwe van alle Volkeren, Diepenbrockstraat 3, 1077 VX Amsterdam (NL)

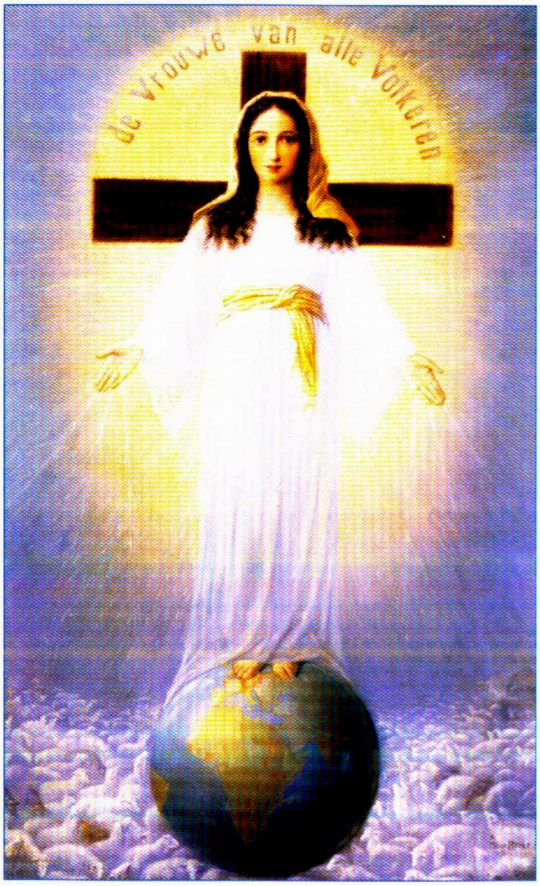

Tussen 1945-1959 ziet Ida Peerdeman vanaf haar twaalf jaar een wonderschone dame in een verblindend licht zag in de Amsterdamse Spuistraat. De dame was gekleed in een lang wit kleed en een sluier. Het beeld dat zij verspreid staat op een wereldbol. Op de prentjes is het wazig beeld met een kruis op de achtergrond en een lichtkrans. Ze noemt zichzelf de *Vrouw van alle volken*. De dame is helemaal in het wit. Propaganda gebeurt vanuit Wassenaar, Nijmegen, enz.

O.-L.-Vrouw van Pontmain

Pontmain

In Pontmain in Frankrijk 17 januari 1871 zag Jeanne Marie LE BOSSE (12) en Joseph Barbedette (10) op de boerderij in de sterrenhemel de verschijning van *une grande belle dame* die naar hem glimlacht. De verschijning draagt een blauw gewaad met gouden sterren. De volwassenen zien niets.

Verschijningen zonder definitieve goedkeuring

Medjugorje, Bosnië-Hercegovina

In Medjugorje komt Maria vanaf 1981 tot heden De zieners zijn Vicka Ivankovic, Marija Pavlovic, Ivan Dragicevic, Jakov Colo, Mirjana Dragicevic, Ivanka Ivankovic. Op 26 juni 1981 zegt de H. Maagd: *Ik ben de Koningin van de vrede. Ik ben gekomen, omdat hier veel echte gelovigen zijn. Ik wens bij jullie te zijn om de hele wereld te bekeren en te verzoenen*.

Rome, Italië

In Rome, 1842 ziet Alphonse Ratisbonne, joodse, tijdens haar verblijf in Rome alleen in de kapel van de aartsengel Michael een kleine lichtbal die *explodeert* in duizenden stukjes ongelofelijk helder licht, dat zijn hart doorboort met de liefde van de Heilige Maagd als de op de Wonderdadige Medaille.

Onkerzeele

Bij Nieke van den Dijk (Leonie Van den Dyck, Onkerzele (1875-1949) in 1933. Leonie Van den Dijck wordt geboren op 18 oktober 1875 in het Oostvlaamse Idegem. Nog voor haar achttiende verjaardag trouwt ze met Franciscus De Spiegeleer, een steenhouwer. Kort na het huwelijk betrekt het jonge paar een arbeidershuisje in de Kampstraat nummer 22 in Onkerzele. Aan het eind van de Kampstraat, vlak bij de kerk, bevinden zich een grot en een kapel.
Het is geen goed huwelijk. Franciscus mag dan een noest werkpaard zijn, hij zuipt er ook duchtig op los en dan moet zijn vrouwtje de klappen incasseren. Dit belet niet dat Nieke dertien kinderen ter wereld brengt, van wie er vier heel jong overlijden en twee anderen een gewelddadige dood sterven.

Nazaire, haar gehandicapte jongen met het moeilijke karakter, zal tot haar dood thuis blijven wonen. Door met veters en schoensmeer te leuren probeert hij een centje bij te verdienen. Kort na de geboorte van het dertiende kind verdwijnt Franciscus. Het erfdeel van zijn ouders heeft hij vrolijk op geconsumeerd. Nieke blijft alleen achter met negen kinderen, in een tijd die geen sociale voorzieningen kent en in een streek die economisch ook niet van de beste is.

Nieke is niet geschoold. Ze kan lezen, maar daar houdt haar intellectuele bagage op. Religieuze bagage heeft ze blijkbaar wel genoeg. Ze blijft katholieke. De annalen vertellen dat vier van haar kinderen overtuigd socialisten worden. In rand schrijft men. *Zelf zal ze er trouwens niet voor terugschrikken het Volkshuis en de socialistische coöperatieve te bezoeken*.

Ze wordt geëerd als zieneres en zal heel wat kapelletjes steunen met het geld dat ze soms krijgt voor haar voorspellingen. Ze is bekend als zieneres. Kwade tongen vertellen dat ze af en toe wat teveel inspiratie haalt uit alcoholische dranken. De echte volgelingen noemen dat allemaal verdachtmaking omdat ze archiconsequent is.

Leonie Van den Dijck wordt door Gustaaf Schellinck beschreven als *een eerlijke vrouw, die zich bewonderenswaardig uit de slag weet te trekken. Ook als zieneres zal ze nooit proberen financieel voordeel uit haar talenten te puren. Wanneer haar geld wordt aangeboden bij wijze van dank voor een genezing of een voorspelling, wimpelt ze dat steevast af, of ze geeft het aan de pastoor of laat het besteden aan het bouwen van een serie kapelletjes.*

Voor de rest kan men Leonie Van den Dijck een zekere arrogantie, veroorzaakt door haar rechtstreekse communicatie met God, niet onzeggen: 'Ik lach met al die grote geleerden, die moderne bollen die hun broek versleten op de schoolbanken en nu denken dat ze alles weten en kennen, want, och arme, wie zijn ze? Wat kennen ze meer dan wat boekengeleerdheid? (...) Ik heb oprecht medelijden met hen als ze zo met hun beetje werelds verstand, met dat klein lichtje, het bovennatuurlijk licht dat ik ontvangen heb - en dat zij niet hebben - willen komen vangen, of door hun hovaardij geleid mij, die mij zelve niet meer ben, willen komen verachten en voor zot uitgeven.'

Een andere minder fraaie karaktertrek van Nieke heeft te maken met haar ronduit racistische ideeën: 'De zwarte volkeren hebben van in den beginne van hun ontstaan in nauwe betrekkingen gestaan met de duivelen. 't Zelfde dient gezegd van de volkeren uit Azië, waarvan alle volksstammen en rassen die de aarde bewonen, afstammen.'
Volgens Leonie is het 'Kaïnsteken' - waarmee Kaïn door God gestraft werd voor de moord op zijn broer Abel - niets anders dan een donkere huidskleur... Geen wonder dat ze huivert van de 'beschamende wilde negerdansen' op de radio. *Dit fanatieke racisme combineert Nieke met een fundamentalistisch geloof in een oudtestamentische, wrekende God die de ontuchtigen en ongelovigen verschrikkelijk zal straffen. Het gouden kalf en de ontucht zitten 'als goden op den hoogsten troon de hulde der massa in ontvangst te nemen. Zij die tegen den stroom van verderf willen oproeien, worden onder de voeten gelopen en smaad, schimp en spot is hun aandeel.'Nieke verwerpt met kracht de theologische nieuwlichterijen en de evolutieleer van Darwin.*

Pausen

Pius XII

Pius XII zal enkele feesten bij creëren en aldus de Mariaverering de wind in de zeilen geven: **Onbevlekt Hart van Maria** (1942), na de oorlog **Maria Koningin van de Hemel** en in 1954 vierde hij het **Mariajaar**. In 1950 ziet de paus zelf de Lieve Vrouwe van Fatima in zijn tuin.

Johannes XXIII

Paus Johannes XXIII zal de trend wat meer *au ralenti* doen draaien. Met het II^{de} Vaticaans Concilie wordt als het ware de devotionele verhitting afgeremd. Ergens lazen we dat men in de tijd die eraan voorafging ook St.-Jozef uit zijn stiefvaderlijke situatie wilde redden door hem het statuut te geven van *het onbevlekt hart van Sint Jozef*. Zover kwam het niet.

En denk nu niet dat we niet in dezelfde euforie als we begonnen zijn kunnen afsluiten.

Mesen en Onze Lieve Vrouw

Mesen heeft ook de oudste processie in Vlaanderen waar er een geschreven document over bestaat (1057). Een herder uit Wervik, Héze, zijn vrouw heette Ida, had drie frisse dochter, waar de bronnen van zeggen dat alleen hun deugdzaamheid hun schoonheid overtrof: Helwigis, Jutta en Ghislinde[10]. Op

[10] Er zijn nogal wat opzoekingen rond die drie maagden. Telkens keert men terug naar de verchristelijking van Keltisch of Germaanse *godheden.* Het zou bijzonder boeiend zijn hierop in te gaan. Maar gezien de directere verwijzing naar Onze Lieve Vrouw in de context van Mesen is de binding wat verder af. Kristendom maakte van die drie beelden/maagden er drie rechtstaande heilige maagden van, maar behield vaak oude namen die niemand verstond, zoals Einbede, Warbede en Willebede (op een 15de eeuwse steen in de dom van Worms). In Mesen zijn de namen verbonden met de figuur van Adela.

een dag ontmoetten ze terwijl ze de schapen hoedden in Mesen Jan Destaepele, Odo van Langemark en Jan Delmotte uit Mesen . Die jongelui hadden het op hun schoonheid gemunt. De meisjes echter, Mariavereerders van de bovenste plank, wilden van geen stoeipartij weten.
Ze vroegen of ze hun gebed mochten doen en .. Maria verhoorde hen. Ze hadden gevraagd om te sterven voor ze hun zuiverheid zouden verloren zijn.

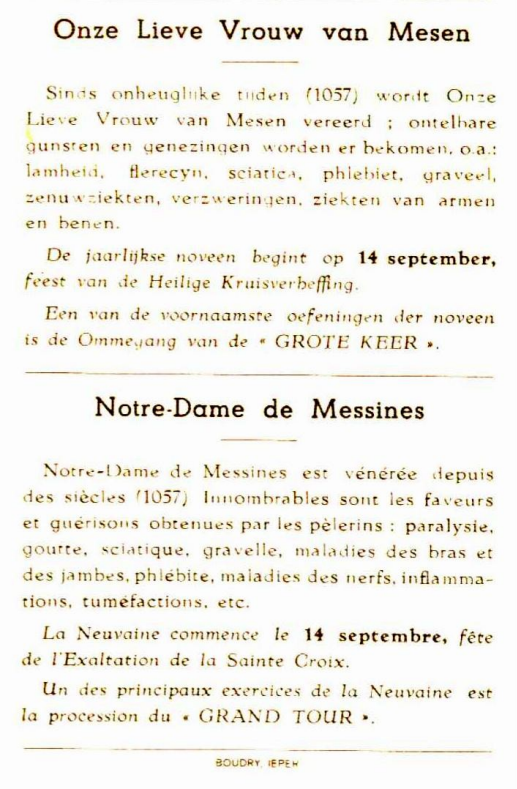

Onze Lieve Vrouw van Mesen

Sinds onheuglijke tijden (1057) wordt Onze Lieve Vrouw van Mesen vereerd ; ontelbare gunsten en genezingen worden er bekomen, o.a.: lamheid, flerecyn, sciatica, phlebiet, graveel, zenuwziekten, verzweringen, ziekten van armen en benen.

De jaarlijkse noveen begint op **14 september,** *feest van de Heilige Kruisverheffing.*

Een van de voornaamste oefeningen der noveen is de Ommegang van de « GROTE KEER ».

Notre-Dame de Messines

Notre-Dame de Messines est vénérée depuis des siècles (1057) Innombrables sont les faveurs et guérisons obtenues par les pèlerins : paralysie, goutte, sciatique, gravelle, maladies des bras et des jambes, phlébite, maladies des nerfs, inflammations, tuméfactions, etc.

La Neuvaine commence le **14 septembre,** *fête de l'Exaltation de la Sainte Croix.*

Un des principaux exercices de la Neuvaine est la procession du « GRAND TOUR ».

BOUDRY, IEPER

De situatie moet dringend geweest zijn want de meisjes verdwenen zomaar onder de grasmat. De drie boswachters hielpen zoeken maar men vond ze niet meer. De chef-kok van de zevende graaf van Vlaanderen, Boudewijn V werd ziek.

We zijn dan 1058. Niemand kon hem helpen. Landricus – zo noemde de onverlaat - was niet de persoon om bij de pakken te blijven zitten. Hij luisterde goed of een of andere hemeling, vooral Maria waar hij een uitnemende

---

Op andere plaatsen werden die raadselachtige namen veranderd in Fides, Spes en Caritas. Zo was er minder kans om een kerkelijke veroordeling op te lopen.
Er werd ook verteld, dat de drie maagden zich in het gevolg van de H.Ursula bevonden, die Engeland ontvluchtte en naar Keulen kwam, waar zij en haar gezellinnen de marteldood ondergingen. Die opinie steunde op het verhaal, dat de Keltische verering der drie moedergodinnen vooral in de nabijheid van Keulen plaats vond.
Nog anderen meenden de drie maagden te moeten vereenzelvigen met de *Drie Marieën*, de stichteressen van de bedevaartsplaats Les-Saintes-Marie-de-la-mer in de Provence.

verering voor had, hem niet zou kunnen helpen. Een zachte stem sprak van Mistisch, de oude naam voor Mesen.
Hij liet zich ernaartoe brengen. In zijn ziekte zag hij voortdurend een grasland dat lijkte op de plaats waar hij neergezet werd. En, je moet het geloven. Het is een oud verhaal. Daar werd hij genezen. Hij deed er steen plaatsen. De gravin in hoogsteigen persoon kwam naar de locatie en er werden ondervragingen gedaan.
De drie boswachters konden de wroeging niet meer aan en… men haalde de drie maagden, lijken, maar intact en nog knielend, uit de grond. Ze werden lang nog in processie rondgedragen. Later gebruikte men stand-in met de benaderende schoonheid als men er vond. Hier werd de kerk van Mesen gebouwd. Heel de geschiedenis van de abdij van Mesen profiteert van dit verhaal.
Ook wij nu.
Gravin Adela ging nog een tijdje mee in de geschiedenis. Ze evenaarde haar kok in vroomheid en Maria verering. Haar performantie was zodanig dat ze het Vaticaan bereikte en uit de handen van de paus de reliek van het kruis kreeg – althans volgens één versie van de feiten -. Daar was ze aanvankelijk zwijgzaam over tot een hemelse correspondentie haar verplichtte hieromtrent de ker(k)mis te promoten. Het zij zo.

Inhoudsopgave

Mesen en Maria: Maria hebben een aparte status.....2
Heiligdommen ontstaan.....3
Processies.....3
Voorkomen.....4
Attributen.....5
De litanie van Onze Lieve Vrouw.....6
Theologie.....7
Verschijningen.....8
Verschijningen met volledige kerkelijke goedkeuring.....8
Banneux.....8
Beauraing.....8
Fatima.....8
Guadaloupe.....8
La Salette.....9
Lourdes.....10
Verschijningen met beperkte goedkeuring.....10
Amsterdam.....11
Pontmain.....11
Verschijningen zonder definitieve goedkeuring.....12
Medjugorje, Bosnië-Hercegovina.....12
Rome, Italië.....12
Onkerzeele.....12
Pausen.....14
Pius XII.....14
Johannes XXIII.....14
Mesen en Onze Lieve Vrouw.....14

Dit referaat werd samengesteld voor de tentoonstelling 14 tot 22 09 2003 bij de jaarlijkse noveen O.-L.-Vrouw van Mesen.
v.u. *Onzen Heertje, Trommelaarstraat 15, 8970 POPERINGE* - (057 335610